

Munkácsy

MUNKÁCSY MIHÁLY MÚZEUM

BÉKÉSCSABA

SZAKMAI BESZÁMOLÓ

a Nemzeti Kulturális Alap terhére biztosított,
vissza nem térítendő támogatás felhasználásáról

A pályázat célja: VI. Magyar-Román Határmenti Konferencia megrendezése képzőművészet témakörben

A megvalósítás teljesítési időtartama: 2019. október 17. – 2019. október 19.

A támogatás összege: 400.000 Ft

Pályázati azonosító: 204108/01593

Szakmai felelős: Gyarmati Gabriella

Munkácsy
MUNKÁCSY MIHÁLY MÚZEUM
BÉKÉSCSABA

A Munkácsy Mihály Múzeum tisztelettel meghívja Önt az

érték(m)érő

Múzeumi körkép Munkácsy Mihály születésének 175. évfordulóján című

VI. Magyar-Román Határmenti Konferenciára

Munkácsy Mihály Múzeum
5600 Békéscsaba, Széchenyi utca 9.
Telefon/Fax: +36 66 323 377
web: www.munkacsy.hu
e-mail: mmm@bmmi.hu
Felelős kiadó:
Ando György múzeumigazgató

2019. október
18-án, 9.00 órára

Helyszín: Munkácsy Mihály Múzeum, Konferenciaterem

A konferencia programja

A rendezvény házigazdája: **Ando György**, a Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója

9.00 – 9.30

A megjelenteket köszönti: **Szarvas Péter**, Békéscsaba Megyei Jogú Város polgármestere | **Kassai Hajnal**, az Emberi Erőforrások Minisztériuma Közgyűjteményi Főosztályának főosztályvezetője | **Dr. Marius Lazurcă**, Románia budapesti nagykövete

Új szerzemények ünnepe – Fekete Károly (Arad, Románia) és Sarnek Tamás (Nyíregyháza) új műtárgyakat ad át múzeumunk, „A világ legnagyobb Munkácsy gyűjteménye” számára

Moderátor: **Martyin Emília**, a Munkácsy Mihály Múzeum tudományos-muzeológiai osztályvezetője

9.30 – 10.00

Gyarmati Gabriella művészettörténész (Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba) *120 év története a műtörténész szemszögéből: A Munkácsy Mihály Múzeum Munkácsy-kollekciója*

10.00 – 10.30

Ván Hajnalka művészettörténész (Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba) *A Jankay – Kolozsváry – Tevan Gyűjtemény*

10.30 – 11.00

Dr. Aurel Chiriac múzeumigazgató, egyetemi tanár (Körösvidéki Múzeum, Nagyvárad, Románia) *Az európai avantgárd remekműve, Victor Brauner A kék láng című festménye a nagyváradi Körösvidéki Múzeum gyűjteményében*

11.00 – 11.30

Kávészünet

11.30 – 12.00

Dr. Adriana Pantazi művészettörténész (Aradi Múzeum, Románia) *Az Aradi Képzőművészeti Múzeum: a gyűjtemény emlékezete*

12.00 – 12.30

Szelényi Katalin textilművész (Nagy Gyula Területi Múzeum Városi Képtára, Orosháza) *Az orosházi képzőművészeti gyűjtemény és egy „kis orosházi képtár története”*

12.30 – 13.00

Fekete-Dombi Ildikó ügyvezető igazgató (Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeum Nonprofit Kft., Gyula) *A monumentalitás európai nagymesterének hagyatéka: a Kohán Képtár gyűjteménye – intézményvezetői szemszögéből*

13.00 – 14.00

Szendvicsebéd

A délutáni program moderátora:

Gyarmati Gabriella, a Munkácsy Mihály Múzeum művészettörténésze

14.00 – 14.30

Szentandrás-Sös Zsuzsa művészettörténész (Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt., Budapest) *Elvesztett tehetség. Erdélyi Attila művészete és a szarvasi Tessedik Sámuel Múzeumban őrzött hagyatéka*

14.30 – 15.00

Dr. Andrei Milin etnológus (Bánáti Falumúzeum, Temesvár, Románia) *Bánáti üvegikonok a temesvári Bánáti Falumúzeum gyűjteményében*

15.00 – 15.30

Dr. Rodica Elena Colta etnológus (Arad Megyei Múvelődési Központ, Románia) *Egy másik művészeti műfaj: a naïv festészet*

15.30 – 16.00

Szalay Ágnes történész (Csabagyöngye Kulturális Központ Munkácsy Mihály Emlékháza, Békéscsaba) *A Steiner-Omaszta-kúria, azaz a Munkácsy Mihály Emlékház*

16.00 – 17.00

Hozzászólások

17.00

Baji Miklós Zoltán *Műugrás a Metafizikai Térbe* című kiállításának megnyitója. A tárlat a Magyar Festészet Napja országos programsorozat részét képezi.

A konferencia az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kulturáért Felelős Államtitkársága és a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósul meg Munkácsy Mihály születésének 175. évfordulóján.

A békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum 2019. október 18-án rendezte meg az *érték(m)érő – Múzeumi körkép Munkácsy Mihály születésének 175. évfordulóján* című VI. Magyar-Román Határmenti Konferenciáját.

A konferenciasorozat egy huszonöt esztendő múltra visszatekintő együttműködés eredményeképpen valósul meg, amelyben a békéscsabai múzeum az aradi, a nagyváradi és – néhány éve – a temesvári múzeummal valósít meg a határon átvágó szakmai projekteket.

Az előadók többsége a konferencia első napján, 2019. október 17-én (csütörtökön) érkezett. A regisztrációt 14.00–15.00 óráig bonyolítottuk le, amelyet a szállás elfoglalása követett (15.30 óráig). Ando György múzeumigazgató köszöntötte a vendégeket, akik a konferencia szervezőivel együtt részt vettek a *Mítosz és valóság: Ünnepek és hétköznapiak Thaiföldön – Karnics Tibor fotómunkái* című kiállítás megnyitóján a Munkácsy Mihály Múzeumban. Az est a konferencia résztvevői és a kiállításban érintettek közös vacsorájával zárult.

Dr. Bacsa Vendel jegyző, Marius Lazurca, Románia budapesti nagykövete és Ando György, a Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója

A megjelenteket Ando György, a Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója, Szarvas Péter, Békéscsaba Megyei Jogú Város polgármestere nevében dr. Bacsa Vendel jegyző és Marius Lazurca, Románia budapesti nagykövete köszöntötte.

A múzeum nemzetközi tudományos-muzeológiai tevékenységének kiemelkedő eseménye egy különleges érdekességgel, az Új szerzemények ünnepével indult. A nyíregyházi származású Sarnek Tamás egy Munkácsy műkereskedője, Charles Sedelmeyer által kiadott, Munkácsy-képek sorát felvonultató képkatalógust ajánlott fel a Munkácsy-relikviagyűjtemény, „A világ legnagyobb Munkácsy gyűjteménye” számára. Az aradi Kölcsey Társaság elnöke, Fekete Károly a festőfejedelem 1900. május 1-jén bekövetkezett halála után kiadott gyászjelentésekkel gyarapította gyűjteményünket. Az egyiket Munkácsy családja adta közre, a másikat a Magyar Képzőművészeti Társulat bocsátotta ki. Mindkettőt a gyulai származású Salacz Gyulának, Arad város akkori polgármesterének címezték.

Ando György a műtárgyakat felajánló Sarneck Tamással és Fekete Károllyal

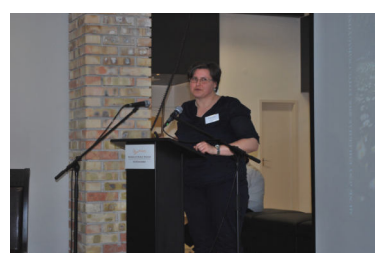
A délelőtti blokkban, amelynek moderátora Martyin Emília, a Munkácsy Mihály Múzeum tudományos-muzeológiai osztályvezetője, a konferencia egyik szervezője volt, a múzeum Munkácsy Mihály életművével és életútjával foglalkozó muzeológusaként elsőként magam tartottam egy előadást. *A 120 év története a műtörténész szemszögéből: A Munkácsy Mihály Múzeum Munkácsy-kollekciója* című formabontó előadást három nagy méretű vetítőfelület együttes használatával tartottam meg a Múzsák Termében. A Munkácsy tematikát Szalay Ágnes, a Csabagyöngye Kulturális Központ Munkácsy Mihály Emlékháza munkatársa folytatta *A Steiner–Omaszta-kúria, azaz a Munkácsy Mihály Emlékház* című előadással. A történész az épület megszületésére és az Omaszta család kalandos történetére fókuszálta a figyelmét, kutatásait fennmaradt magánlevelek titkainak felfedésével fűszerezve.

Martyin Emília

Gyarmati Gabriella

Szalay Ágnes

A konferencia többi előadója a múzeumi gyűjteményekbe került képzőművészeti hagyatékok és speciális tárgycsoportok történetét mutatta be. Voltak olyan előadók, akik a múltban történetekre, és olyanok is, akik a jövőre, a tervekre koncentráltak gyűjteményük bemutatása során.

Ván Hajnalka művészettörténész (Munkácsy Mihály Múzeum, Békéscsaba) a **Jankay–Kolozsváry–Tevan Gyűjteményről**, dr. Adriana Pantazi művészettörténész (Aradi Múzeum, Románia) és Fekete Károly az **Aradi Képzőművészeti Múzeum gyűjteményéről**, Szelényi Katalin textilművész (Nagy Gyula Területi Múzeum Városi Képtára, Orosháza) az **orosházi képzőművészeti gyűjtemény művészeiről**, Szentandrás Sós Zsuzsa művészettörténész (Várkapitányság Integrált Területfejlesztési Központ Nonprofit Zrt., Budapest) pedig **Erdélyi Attilának** a szarvasi Tessedik Sámuel Múzeumban őrzött hagyatékáról beszélt. Fekete-Dombi Ildikó ügyvezető igazgató (Erkel Ferenc Kulturális Központ és Múzeum Nonprofit Kft., Gyula) *A monumentalitás európai nagymesterének hagyatéka: a Kohán Képtár gyűjteménye – intézményvezetői szemszögből* című előadásában gyűjteménye jövőképeivel kapcsolatban vázolt fel – országos viszonylatban is – forradalmi újításnak számító lehetőségeket. Dr. Andrei Milin etnológus (Bánáti Falumúzeum, Temesvár, Románia) a téma szakértőjeként a gyűjteményükben őrzött bánáti üvegikonokról tartott egy történeti, ikonográfiai, nyersanyag- és technikatörténeti előadást. Dr. Rodica Elena Colta etnológus (Arad Megyei Művelődési Központ, Románia) a képzőművészet és a néprajztudomány határmezsgyéjén elhelyezkedő műfajról, a kevésbé feldolgozott naiv festészet főbb vonulatairól adott elő. A szakértő beszélt a naiv művészet megszületéséről, emblematikus képviselőiről és a világot behálózó fesztiválokról, pályázatokról és naiv művészetre szakosodott múzeumairól, galériáiról.

Ván Hajnalka

Fekete Károly

Szelényi Katalin

Dr. Rodica Elena Colta

Dr. Aurel Chiriac

Résztevők és vendégek együtt:
Martyin Emília, Trandafir Vasiloni,
Románia gyulai főkonzulja, Siluan
Mănuilă, a Magyarországi Román
Ortodox Püspökség püspöke és dr.
Aurel Chiriac múzeumigazgató

A romániai múzeumi szakma dojenjének számító dr. Aurel Chiriac múzeumigazgató, egyetemi tanár (Körösvidéki Múzeum, Nagyvárad) egy, a gyűjteményükben őrzött emblemikus alkotásról beszélt. **Victor Brauner** *A kék láng* című festményéről szóló előadásában nagy ívű kitekintést biztosított a kor avantgárd művészetére magyar, román és szász alkotók bemutatásával.

A konferencia harmadik napján, 2019. október 19-én (szombaton) a reggelit követően a konferencia előadóit a Békéscsaba városának különlegességeit, érdekességeit bemutató program várta. Az igaz történetekkel és városi legendákkal fűszerezett sétát a konferencia értékelése és zárása követte.

A konferencia nem jöhetett volna létre az Emberi Erőforrások Minisztériuma Kultúráért Felelős Államtitkársága és a Nemzeti Kulturális Alap nagyvonalú segítségével. Köszönjük, hogy hozzájárultak a Munkácsy Mihály születésének 175. éves évfordulójára emlékező ünnepi programsorozat részét képező konferencia megvalósításához.

2019. OKTÓBER 19., SZOMBAT

Tovább bővült a legnagyobb Munkácsy-gyűjtemény

Különleges relikviák érkeztek Csabára

Hatodszor rendezték meg a Magyar–Román Határmenti Konferenciát pénteken a Munkácsy Mihály Múzeumban. A programso-rozat idén rendhagyó módon az Új szerzemények ünne-pével indult. Fekete Károly, az aradi Kőlcsey Egyesület elnöke és Sarnek Tamás műgyűjtő adományának köszönhetően további két relikviával gazdagodott a világ legnagyobb Munkácsy-gyűjteménye.

Vágvölgyi Nóra
nora.vagvolgyi@mediaworks.hu

BÉKÉSCSABA A Magyar–Román Határmenti Konferencia története hosszú évtizedekre vezethető vissza. A Munkácsy Mihály Múzeum még az 1990-es esztendőkből vette fel a kapcsolatot a nagyváradi és az aradi múzeumokkal.

– Mivel a kultúrának nincsenek határai, ezért úgy gondoltuk, hogy a közös munka hasznos lehet mindannyiunk számára – fogalmazott Martyn Emília, a múzeum tudományos-muzeológiai osztályvezetője. Hozzátette, az elmúlt évek alatt megismerték egymás gyűjteményeit, közös kutatásokat végeztek, kiadványokat és kiállításokat cseréltek. De míg a korábbiakban inkább történelmi vagy néprajzi tematikájúak voltak ezek a konferenciák, idén, Munkácsy Mihály születésének 175. évfordulója alkalmából a művészettörténeti tárgyi előadásokból gyűjtötték össze egy csokorralót a szervezők. Az egész napos eseményen művészettörténészek, történészek, etnológusok a legfrissebb kutatási eredményeikről tájékoztatták a közönséget, illetve megosztották a kutatásaik során szerzett tapasztalataikat, módszereiket.

Dr. Marius Lazurca, Románia budapesti nagykövete a megnyitón úgy fogalmazott, hogy a konfliktusoktól eltekintve nemzetek könnyen megértették egymást.

Ando György, Sarnek Tamás és Fekete Károly a pénteki eseményen

Fotó: Imre György

– A mai esemény is azt bizonyítja, hogy a két ország között megvan az az akarát, hogy kifejezzék közös múltjukat, amely egy közös jövő alapját képezheti – emelte ki a nagykövet.

A város nevében dr. Bacsa Vendel jegyző szintén a két ország közötti együttműködésre hívta fel a figyelmet.

– A hosszú évek alatt Békéscsaba és a román határ menti települések között jó, illetve többirányú kapcsolat alakult ki. A kultúra, a sport és a gaz-

dasági élet területén is együttműködünk – hangsúlyozta.

A Munkácsy Mihály Múzeum igazgatója, Ando György elmondta, egy múzeum életében az egyik legfontosabb esemény, amikor újabb darabbal gyarapodik a gyűjteménye. – A mai napon pedig tovább bővült az 571 darab tárgyat tartalmazó Munkácsy-hagyaték – ecsetelte az igazgató.

Fekete Károly, az aradi Kőlcsey Egyesület elnöke Munkácsy Mihály két gyász-

jelentését ajánlotta fel az intézménynek.

– Az egyik az Országos Szépművészeti Társaságnak, a másik pedig a festő özvegyének, Cécile Papier de Marchesnek és a Reök családnak a gyászjelentése – ismertette az elnök.

A másik tárgy egy 140 éves katalógus, amelyben az eladásra kínált festmények szerepelnek, köztük több jelentős Munkácsy Mihály-kép is. Sarnek Tamás műgyűjtő nemrég, egy franciaországi aukció során bukkant rá a ritka füzetre.

– Akkoriban általában egy-két katalógus készült, amelyek mindig a bemutatótermekben voltak, és a vevők ebből tudtak választani. Kész csoda, hogy Franciaországban rábukkantam a rendkívüli emléktárgyra – tette hozzá a műgyűjtő.

Az esemény zárásaként korra este Baji Miklós Zoltán (BMZ) Múugrás a Metafizikai Térbe című kiállítására is megnyílt a közönség előtt.

Tovább él a Munkácsy-kultusz

Gyarmati Gabriella művészettörténész elmondta, Munkácsy Mihály fiatal, névtelen festőművészként indult el Békéscsabáról, de hamar Európa egyik legismertebb, legkeresettebb művészévé vált.

– A békéscsabaiak minden lépését, ecsetvonását követték. A helyi és az országos sajtónak is kedvenc témája volt, hogy a művész milyen képeket festett, mit állított ki, hova utazott, mely nemes ügy támogatásá-

ra ajánlott fel festményt. A festőművészt, mikor harmincévesen a Viharsarokba érkezett, úgy fogadták, mint egy legendát. Halálának évében a Békéscsabai Múzeum-Egyesület megkereste a festő özvegyét, hogy a Munkácsy-kultusz ápolásának segítésére ajándékozzon festményt a csabaiaknak. A 441 darabos gyűjtemény az 1930-as évek elején érkezett kalandos úton Békéscsabára – ismertette a művészettörténész.

Látogasson el hírportálunkral
BEOL.hu

Online megjelenések:

<http://munkacsy.hu/hirek/ertekmero-vi-magyar-roman-hatarmenti-konferencia>

<https://bekescsaba.hu/esemenyek/tudomany/ertekmero-vi-magyar-roman-hatarmenti-konferencia>

<https://www.beol.hu/kozelet/helyi-kozelet/tovabb-bovult-a-legnagyobb-munkacsy-gyujtemeny-2271822/>

<https://behir.hu/muzeumok-oszi-fesztivalja-bekescsaban>

<https://www.youtube.com/watch?v=cPLROeQgVkw>

<https://www.timnews.ro/international/conferinta-transfrontaliera-ungaro-romana-la-muzeul-judetean-munkacsy-mihaly-din-bichisceaba-ungaria/65722/>

A pályázat szakmai beszámolója elérhető a Munkácsy Mihály Múzeum honlapján (www.munkacsy.hu) az aktuális pályázatok menüpontban.

Békéscsaba, 2019. december 5.

Gyarmati Gabriella,
a Munkácsy Mihály Múzeum művészettörténésze,
a konferencia társszervezője

NKA pályázati beszámolók / Keresés: Munkácsy Mihály Múzeum

Intenzívny neve	Pályázat címe	Megítelt összeg	Pályázati azonosító	Fajl
Munkácsy Mihály Múzeum	Vizpók és Társai - Mese vagy valóság a kiáll. és pedagógia program megvalósítása	500000	204106/02042	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	A Békés megye koncerttára c. időszaki kiállítás és kapcsolódó kiadvány megvalósítása	800000	204106/02145	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	"Zeni monumentális skulptúrát fejez ki..." - Péterfalvi Evin szobrászművész kiállítása című rendezvény megvalósítása és a kiadó kiadvány megjelenítése	900000	204106/02207	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	eIRENDE terelett - Gubis Mihály művészete c. időszaki kiállítás megrendezése, valamint a hozzá kapcsolódó kiadvány és pedagógiai program	500000	204106/02297	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	Múzeumok Éjszakája 2017. évi megrendezése a Munkácsy Mihály Múzeumban	100000	204107/00397	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	A Magyar Múzeumi Történelmi Társulat (MAMUT) 2019. évi XX. Országos történelmi múzeológus konferenciájának megrendezése	1000000	204108/01590	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	VI. Magyar-Római Hátrétegi Konferencia megrendezése képzőművészeti témakörben	400000	204108/01593	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	A Darabos család hagyományának megőrzése	500000	204110/00708	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	Munkácsy Mihály Múzeum Emlékönyve V. kiadása	500000	204188/00494	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	A Munkácsy Mihály Múzeum Emlékönyve VI. megjelenítése Megyénk sávon, A Munkácsy Mihály Múzeum egyszéti kutatásai az M44 nyomvonalán címmel	400000	204188/00534	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	Terán Margit dívmunkáinak és Sélben Lajos művészeti emlékeinek szellemi rendezése	370000	3509/01222	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	A MMW Jankay-Károlyváry-Terán gyűjtemények állománykezelési felállítására és esztétikusítására	1200000	3511/03929	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	Állománykezelési eszközök beszerzése - Munkácsy Mihály Múzeum	500000	3533/00186	Megtekintés
Munkácsy Mihály Múzeum	A Munkácsy Mihály Múzeum Emlékönyve III. megjelenítése	500000	3588/00391	Megtekintés

